

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Психологія та педагогіка вищої школи
ОНП «ЕКОНОМІКА»**

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ВК-8	Психологія та педагогіка вищої школи	Вибіркова навчальна дисципліна	Третій (освітньо-науковий)	2	3	3	Диференційований залік

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: формування у здобувачів системного розуміння психолого-педагогічних засад функціонування вищої освіти, розвитку особистості студента і викладача як суб'єктів освітнього процесу, опанування інноваційних дидактичних підходів, технологій наставництва, формування резильєнтності та лідерських якостей в умовах трансформації сучасного освітнього простору.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК05	Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
------	--

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами
СК04	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 06	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
ПРН 07	Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю, оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній

освіті; підсумковий контроль у формі диференційованого заліку, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука: теоретико-методологічні засади

Предмет, об'єкт і категоріальний апарат педагогіки вищої школи. Етимологія базових понять: «освіта», «педагогіка», «психологія», «виховання», «навчання», «знання», «уміння», «навичка», «soft skills», «hard skills». Функції та принципи педагогіки вищої школи. Її роль у суспільному розвитку.

Тема 2. Становлення психології та педагогіки вищої школи у різні історичні періоди

Докласичний, класичний, некласичний і постнекласичний етапи розвитку науки. Зміна освітніх парадигм. Антипедагогіка як філософія «звільнення» від традиційної школи. Трансформація ролі університету у ХХ–ХХІ ст.

Тема 3. Система вищої освіти України в умовах європейської інтеграції

Структура та принципи функціонування системи вищої освіти України. Автономія університетів. Академічна доброчесність. Інтеграція до європейського освітнього простору. Якість освіти та механізми її забезпечення.

Тема 4. Викладач і студент як суб'єкти освітнього процесу

Психологічні особливості студентського віку. Професійна компетентність викладача. Педагогічна майстерність і педагогічна етика. Комунікація та управління навчальною групою. Формування партнерської взаємодії.

Тема 5. Особливості підготовки фахівців за допомогою інноваційних підходів

Компетентнісний, студентоцентризований, проєктний та проблемно-орієнтований підходи. Дистанційне та змішане навчання. Використання цифрових технологій. Формування критичного мислення та міждисциплінарності.

Тема 6. Вплив номадичних практик на формування особистісних якостей лідера

Когнітивні експлорації номадологічного концепту в сучасній освітній парадигмі. Академічна мобільність як форма номадизму. Гнучкість мислення, адаптивність, відкритість до змін. Формування глобального лідерства в умовах мобільності.

Тема 7. Резильєнтність людини: трансформація дидактичних практик

Психологічна стійкість та її роль у професійному становленні. Освітнє середовище в умовах кризи та невизначеності. Інноваційні дидактичні практики розвитку резильєнтності. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу.

Тема 8. Обдарована молодь в умовах безпечного освітнього середовища

Психолого-педагогічні особливості роботи з обдарованими студентами. Індивідуалізація навчання. Інклюзивність та безпечне освітнє середовище. Профілактика професійного вигорання і психологічних ризиків.

Тема 9. Впровадження технології наставництва у професійному розвитку майбутніх фахівців

Наставництво (менторинг) як педагогічна технологія. Моделі менторства у вищій школі. Формування професійної ідентичності здобувачів. Роль наставника у розвитку кар'єрної траєкторії.

Тема 10. Світовий освітній тренд: Lifelong Learning Education

Концепція освіти впродовж життя. Безперервний професійний розвиток. Освітні траєкторії дорослих. Інтеграція формальної, неформальної та інформальної освіти. Глобальні виклики та майбутнє університету.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка

реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо;

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

Засоби діагностики результатів навчання:

Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота			
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Knysh, I., Palshkova, I., Balalaieva, O., Kobernyk, H., & Tiahur, V. (2024). *Augmented reality in higher school as a tool for implementation of STEM education*. *Amazonia Investiga*, 13 (74), 180–192. (Web of Science) URL: <https://amazoniainvestiga.info/check/74/15-180-192.pdf>

2. Knysh, I., Drobin, A., Filimonova, T., Koycheva, T., Kushnir, A., & Kuchai, O. (2024). *The use of information technologies in the educational space of Ukraine (on the example of steam technologies)*. *Revista Conrado*, 20 (100), 437–448. (Web of Science) URL: <https://conrado.ucf.edu.cu/index.php/conrado/article/view/3979>

3. Книш І. В., Підбуцька Н. В. *Резильєнтність людини : трансформація наявних і пошук інноваційних дидактичних практик. Теорія і практика управління соціальними системами, № 4. 2024. С. 3–20. DOI: 10.20998/2078-7782.2024.4.01 URL: http://tipus.khpi.edu.ua/article/view/320459*

4. Книш І. В., Дутка Г. Я. *Обдарована молодь в умовах безпечного освітнього середовища. Вісник Львівського університету. Серія : Філософсько-політологічні студії. Вип. 48. (2023). С. 63–70. DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.48.8>*

5. Knysh, I., Sopivnyk, R., Boichuk, P., Berbets, T., & Dmytrenko, A. (2023). *Implementation of teaching technology in the process of future specialists' professional development*. *Amazonia Investiga*, 12 (64), 188–197. (Web of Science) DOI : <https://doi.org/10.34069/AI/2023.64.04.18>

6. Knysh, I., Popovych, O., Zakharevych, M., Yakymenko, S., & Povlin, I. (2023). *Innovative technologies drive the modernization of higher education*. *Amazonia Investiga*, 12 (70), 167–178. (Web of Science) URL : [Volumen 12, No 69, Año 2023 Completo \(amazoniainvestiga.info\)](https://doi.org/10.34069/AI/2023.70.10.15) DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.70.10.15>

7. Книш І. В. *Вплив номадичних практик на формування особистісних якостей лідера. Матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. «Актуальні питання теорії та практики психолого-*

педагогічної підготовки фахівців в умовах сучасного освітнього простору», (Харків, 23 квітня 2021 року). Харків : ХДАФК, 2021. С. 133–137.

8. Спеціальна педагогіка і психологія : сучас. термінол. словник / за ред. Л. Прохоренко, В. Засенка. – Київ : Генеза, 2024. – 272 с. <https://numl.org/1hfS>

9. Бондар Л. В., Литвинчук Н. Б. Мотивація навчальної діяльності студентів як провідний чинник підготовки майбутніх фахівців. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». 2020. № 11. С. 67–71. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Psychology/article/view/2970>

10. Грейліх О. О. Психологічні особливості комунікативної культури майбутніх педагогів. Наукові перспективи. 2022. № 6. С. 559–571. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1905/1903>

11. Ляховець Л. О. Методика викладання психології : навч.-метод. посіб. 2-ге вид., допов. Чернівці : НУ «ЧК» імені Т.Г. Шевченка, 2020. 272 с. URL: <http://surl.li/rcgln>

12. Максименко С. Д. Психологічні детермінанти цифровізації освіти в Україні. Вісник НАПН України. 2022. № 4. С. 1–7. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/324/384>

Інформація про викладача: Книш Інна Василівна, доктор філософських наук, професор.

Гарант освітньої програми:

Єрохін Сергій Аркадійович,
доктор економічних наук, професор

